

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 5.2.2021

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle HE 241/2020 johdosta

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksen mukaan Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, joille siirrettäisiin kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät. Muutos ei koske Helsingin kaupunkia. Hyvinvointialueet olisivat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Uudet hyvinvointialueet olisivat alueeltaan nykyisiä maakuntia vastaavia, mutta Uudenmaan maakunnan osalta poikettaisiin nykyisestä maakuntajaosta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisen yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen varmistamiseksi muodostettaisiin viisi yhteistyöaluetta. Yhteistyöalueeseen kuuluvat hyvinvointialueet laatisivat nelivuositain yhteistyösopimuksen.

Valtion mahdollisuutta ohjata hyvinvointialueiden vastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea ehdotetaan samalla vahvistettavaksi. Ohjaus olisi strategista ja kohdistuisi rahoituksen ja palvelujen turvaamisen kannalta keskeisiin asioihin. Valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollolle. Hyvinvointialueiden pitäisi ottaa tavoitteet huomioon omassa toiminnassaan ja myös yhteistyösopimusten valmistelussa. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö neuvottelisi vuosittain hyvinvointialueiden kanssa niiden järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon toteutumisesta. Vastaavasti valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet pelastustoimelle ja sisäministeriö neuvottelisi vuosittain hyvinvointialueiden kanssa niiden järjestämisvastuulle kuuluvan pelastustoimen toteutumisesta.

Esityksen vaikutukset hätäkeskustoimintaan sekä yhteistyöhön ensihoitotoiminnan kanssa

Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on vastaanottaa ja käsitellä hätäilmoituksia sekä välittää tehtäviä viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti asianomaiselle viranomaiselle. Hätäkeskuslaitoksen toiminta on valtakunnallista ja ensihoitoa koskevat terveystoimen ohjeet on annettu

samansisältöisenä koskien kaikkien maakuntien aluetta. Siten ensihoitoa koskevat tehtävät välitetään Hätaikeskuslaitoksen toimesta saman sisältöisinä koko manner-Suomessa. Nykyinen toimintamalli on käytännöllinen ja tehokas, sillä se mahdollistaa lähimmän yksikön hälyttämisen hallinnollisista rajoista riippumatta.

Hallituksen esitys ei sisällä muutosesityksiä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen operatiiviseen toimintaan. Esitys ei siten välittömästi ja suoraan vaikuta Hätaikeskuslaitoksen toimintaan taikka viraston yhteistyöhön ensihoitotoiminnan kanssa. Hätaikeskuslaitos pitääkin hyvänä ja perusteltuna erottaa hallinnollinen uudistus ja operatiivisen toiminnan kehittäminen toisistaan.

Ensihoidon toimialan ja Hätaikeskuslaitoksen yhteistyön tehokkuuden kannalta on tärkeää, että uudistus ei johda myöskään välillisiin muutoksiin nykyisessä toiminnassa. Ensihoidon operatiivisen toiminnan tulee olla jatkossakin valtakunnallisesti yhdenmukaista ja muutokset toimintamalliin tehtävissä vain yhtä aikaa koko maata kattavasti sekä yhdessä yhteistyöviranomaisten (Hätaikeskuslaitos, poliisi, pelastustoimi, Rajavartiolaitos) kanssa.

Toimintamallin säilyminen tulee turvata myös rahoituksellisesti niin, että kaikilla hyvinvointialueilla on taloudellisesti mahdollisuus toimia mallin mukaisesti. Tämä edellyttää lainsäädännöllistä suojaa rahoitukselle.

Hallituksen esityksen mukaan nykyinen ensihoidon henkilökuntaa siirtyy hyvinvointialueiden palvelukseen. Hätaikeskuslaitos pitää erittäin tärkeänä, että nykyinen osaaminen turvataan ensihoitotoiminnassa.

Hätaikeskuslaitoksen johtaja

Taito Vainio

Johtaja, hallinto-osasto

Teemu Lehti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätaikeskuslaitos 12.02.2021 klo 14:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Hallinto-osasto

Kirje

12.2.2021

HAK-212390 3 (3)
00.00.02
HAK-2021-179